

Introitus: Hospodinův zákon je dokonalý, udržuje při životě. Hospodinovo svědectví je pravdivé, nezkušený jím zmoudří. Amen. (Žalm 19, 8)

Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný. Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou. A tato slova, která ti dnes přikazují, budeš mít v srdci. Budeš je vštěpovat svým synům a budeš o nich rozmlouvat, když budeš sedět doma nebo půjdeš cestou, když budeš uléhat nebo vstávat. Uvážeš si je jako znamení na ruku a budeš je mít jako pásek na čele mezi očima. Napíšeš je také na veřeje svého domu a na své brány.

Až tě Hospodin, tvůj Bůh, přivede do země, o které přísahal tvým otcům Abrahamovi, Izákovi a Jákobovi, že ti ji dá, a dá ti veliká a dobrá města, která jsi nestavěl, domy plné všeho dobrého, které jsi nenaplnil, vykopané studny, které jsi nevykopal, vinice a olivovní, které jsi nevysadil, a budeš jíst a nasytíš se, pak si dávej pozor, abys nezapomněl na Hospodina, který tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. Hospodina, svého Boha, se budeš bát, jemu budeš sloužit, při jeho jménu přísahat. (Deuteronomium 6, 4-13)

Tu k němu přišli farizeové a pokoušeli ho: „Je dovoleno propustit manželku z jakékoli příčiny?“ Odpověděl jim: „Nečetli jste, že Stvořitel od počátku, muže a ženu učinil je?“ A řekl: „Proto opustí muž otce i matku a připojí se k své manželce, a budou ti dva jedno tělo;“ takže již nejsou dva, ale jeden. A proto co Bůh spojil, člověk nerozlučuje!“

Namítnou mu: „Proč tedy Mojžíš ustanovil, že muž smí propustit svou manželku tím, že jí dá rozlukový lístek?“ Odpověděl jim: „Pro tvrdost vašeho srdce vám Mojžíš dovolil propustit manželku. Od počátku to však nebylo. Pravím vám, kdo propustí svou manželku z jiného důvodu než pro smilstvo a vezme si jinou, cizoloží!“

Učedníci mu řekli: „Jestliže je to s mužem a ženou takové, pak je lépe se neženit.“ On jim odpověděl: „Ne všichni pochopí to slovo; jen ti, kterým je to dáno. Někteří nežijí v manželství, protože jsou k tomu od narození nezpůsobilí; jiní nežijí v manželství, protože je nezpůsobilými učinili lidé; a někteří nežijí v manželství, protože se ho zřekli pro království nebeské. Kdo to může pochopit, pochop.“

Tehdy k němu přinášeli děti, aby na ně vložil ruce a pomodlil se; ale učedníci jim to zakazovali. Ježíš však řekl: „Nechte děti a nebraňte jim jít ke mně; neboť takovým patří království nebeské.“ Požehnal jim a šel dál.

(Matoušovo evangelium 19, 3-15)

Manželství potřetí: Rodičovství

Když jsem začal psát text tohoto kázání, poskakovalo na kousku tráva za naším domem ptáče a zoufale pípalo. Snažil jsem se vymyslet nějakou pomoc strakatému malému tvorečkovi s červenou čepičkou, ale byl jsem ještě více neschopný, než to ptáče samo.

Podobný pocit jsme zažívali, když nám v košíku řvalo první miminko a my jsme nevěděli, co s ním. Všechno se nám naprosto změnilo, svět se otočil hlavou vzhůru a za nějaký čas se ustálil v nějaké jiné poloze, ale už se nikdy nevrátil do stavu, ve kterém jsme byli před tím. Myslím ještě stále na manželství, tentokrát na to, které je pověřeno rodičovstvím. Na jednu stranu se příchodem dítěte všechno změnilo k nepoznání, na druhou stranu je nad kočárkem mnoho radosti. Řeknu to příkladem: Potkal jsem v týdnu dvě maminky. Jedna z té dvojice cosi opravovala na kočárku a vypadala, jako by potřebovala nějakou pomoc při opravě svého kočárku. Zabočil jsem k nim. Až když si sundala brýle, poznal jsem v ní svou známou, dnes mladou maminku, která byla ze svého neplánovaného rodičovství dost nešťastná. Viděl jsem do její práce, měl jsem přehled po výsledku, jak se ostře zlomila výkonnost a namísto, aby včas oznámila svůj jiný stav – který bychom jí všichni přáli – zapinkala, jak se říká, spoustu důležitých věcí, aby se pak narychlo ztratila na rizikové těhotenství.

Velmi přesně vím, že měla ještě spoustu jiných plánů. Na ulici mi teď ale poodkryla závoj na boudičce kočárku a pravila: „Reklama na děti!“

1. Pán Bůh uspořádal manželství tak, aby v něm bylo místo pro děti

Více než padesát procent manželství se rozejde. Dokonce i manželství, ve kterých jsou děti. Některá z těchto manželství ani k dětem nedospějí. Považte, dnes si můžeme zařídit, že děti mít nebudeme, ale ani velkými penězi nezařídíme, abychom děti měli. Víte kolik stojí několik opakovaných pokusů o asistovanou reprodukci. Při naší nejlepší vůli to nejde! Je to na Pánu Bohu! On dělá v manželství místo pro děti. Věřte tomu!

Zvláštní je, jak to místo dělá: A aby to *Boží* dílo zplodění bylo uskutečněno, je k tomu potřebí *lidská vůle*, která má poslechnout a dítě zplodit. V biblickém textu čteme několik příběhů neplodných manželství, kterým se otevírá život až Božím zázrakem. A Pán Bůh ty zázraky dělal. Téměř si to neuvědomujeme, ale Sára s Abrahamem spolu museli spát – ve svých téměř stu letech. Byla tu třeba poslušnost lidí!

Je jen jedno dítě, které se narodí bez vůle člověka, to je Ježíš, ke kterému se ještě vrátíme, ale i u jeho rodičů je vidět poslušnost. K té svrchované Boží vůli byla také třeba lidská poslušnost.

Proč je tak málo mužů, kteří udělají všechno pro to, aby byli dobří odborníci a tak málo proto, aby byli dobří tátové? A proč se děvče chce nejdřív realizovat tisíci způsoby, než přijme úkol maminky? Co nám brání poslechnout? Strach, sobectví či pýcha, která nechce respektovat Boží panství nad životem?

Bylo by to špatné kázání, kdyby se jen naléhavě ptalo. Evangelium nás toho strachu zbavuje. Jak? Svěřuje kontrolu nad naším životem do rukou Otce v nebi. On se dovede postarat o naši budoucnost, my se sami nedovedeme zabezpečit ani tím nejzákladnějším.¹ To není nezodpovědnost. To je zkušenost. Pokud chceme přivést děti na svět a zároveň držet vysokou úroveň, pak děti mít nebudeme, nebo zatížíme děti něčím, co nést nemají. Co vynikajících lidí se narodilo tam, kde rodiče neměli na výchovu. Kdybychom jen kalkulovali, přišli bychom o ně.

2. Ježíš se narodil z maminky do rodiny, ve které nevadilo, že má otce také v nebi. Plně adoptoval pozemskou rodinu.

Asi nebudeme nikdy uctívat pannu Marii jako královnu nebes, ale nesmíme vylít z vaničky s vodou také dítě. Maria je pozoruhodnou ženou! Přijala svého syna a on přijal zcela také svoji matku i pozemského otce. Ježíš se na začátku nevyloupl z oblaku, i když tak na závěr svého života odešel do nebes. Přišel jako dítě do rodiny. Mohl se distancovat od vší pozemskosti, ale neudělal to! Značně riskoval, protože při pohledu na starozákonní rodiny vidíme, jak se nepovedla výchova v drtivé většině případů. Jací byli synové Izákovi? Málem se pozabýjeli. Jací byli synové Jákobovi? Proдали bratra! A synové Mojžíšovi? Synové Áronovi? Synové Samuelovi? Synové Davidovi? A mohl bych pokračovat v prohraných příbězích.

Pán Bůh se této depresi nepodal. Jeho Ježíš přišel do izraelské rodiny. Ale: Ještě ve dvanácti letech se se svými rodiči bavil uctivě a poslouchal je (Lukášovo evangelium 2, 48-51). A věřím, že to evangelisté nezapatlali, nepřikryli mýtem o skvělé rodině. Byla to pravda. Ježíš plně Marii s Josefem adoptoval. A Maria s Josefem adoptovali Ježíše. Podobně adoptují rodiče děti, kteří svoji vlastní rodinu nemají. Je to jistě riskantní, ale na takových rodinách je Boží požehnání, jako bylo doma u stavebního dělníka Jozefa z Nazareta. Věřte tomu!

¹ A neshánějte se, co budete jíst a co pít, a netrapte se tím. Po tom všem se shánějí lidé(e) tohoto světa. Váš Otec přece ví, že to potřebujete. (Lukáš 12, 29-30, čti celý text 16-34)

3. Na své děti nemáme právo, nejsou naším vlastnictvím

A právě ten nazaretský domov je příkladem toho, že naše děti nejsou naším vlastnictvím, podle dětí nesmíme určovat svoji cenu, děti nejsou povinny naši cenu zvyšovat.² Děti jsou jen na čas svěřeným pokladem.

Moji rodiče měli památník s kresbou otevřených dlaní a do nich přikreslovali drahokamy. V památníku byly modlitby, biblické texty, které nás doprovázely od našeho početí až po studia. Děti jsou Božím vlastnictvím tak, jako my sami. Vychováváme je tak, abychom si byli před Bohem rovni a Pán Bůh, aby byl naším společným Bohem. Bohem Abrahámovým, Izákovým a Jákobovým, ... Danielovým, Matějovým... Jediné právo je tedy právo svědectví Slova Božího, příkladu, požehnání. Jinak jsme si rovni. Proto Pán Ježíš vzal na svoje lokty malé děti a žehnal jim. Povzbudil rodiče ve chvíli, kdy potřebovali pro svou službu vzpruhu.³

Áronovské požehnání svěřovalo dětem to nejpodstatnější formou oznamovací – ujišťovací: „*Hospodin tě požehná a ochrání tě, Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a bude ti milostiv, Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. A teď to ujištění ještě silněji: Tak jsme vložili na tebe jméno Hospodinovo a Hospodin Ti požehná!*“ (Numeri 6, 24-26) Není třeba se kasat, že výchovu zvládneme sami, ani, že že my teprve svým vyslovením požehnání... A už vůbec ne, že jsme svým dětem dostatečným Bohem, že to dítě nepotřebuje nic – my mu zařídíme kamarády, my jej oblékneme a my jej nasytíme, my mu ukážeme právo a spravedlnost! To dělá jen hlupák! Vyprošujme si pro výchovu Boží pomoc a svěřujme děti věrnému Bohu, protože to sami nemáme šanci zvládnout!

Přátelé, nemůžeme zachránit a spasit své dítě, ale můžeme dítěti vytvořit prostor pro záchranu. Otec pro „marnotratného syna“ udělal v Ježíšově příběhu „velmi málo“, čekal... Ani tomu druhému nepodstrojoval, nerožnil mu telata, jen aby si pozval kamarády na párty... Ne, ne! Ovšem na oba dva syny čekal. (Lukášovo evangelium 15, 11-32)

Proto také není třeba nepřiměřeně přitvrzovat. Jen hlupák z poslušnosti dělá svým dětem otroctví. Moudrý představí poslušnost jako vztah, ve kterém se dá říct všechno a zůstává prostor pro hledání, zkoumání a svobodné rozhodnutí dítěte.⁴ Naším úkolem není zabavit dítě, ale ovlivnit dítě. Někdy je to veselé, někdy na to padnou naše nervy. Tu veselejší stránku připomenu: *Maminka se svým čtvrtým dítětem, pětiletou dcerkou, stojí před zrcadlem a vysvětluje, jak důležitý je klobouček v takovém ostrém slunci na začátku léta: „Přece Ti sluší! Podívej se.“. Dcerka se zadívá do zrcadla a pak nakloní hlavu a vážně se zeptá: „Mami, je pravda, že tě Pán Bůh stvořil?“ a maminka odtuší: „Jistěže!“ Dcera pak po chvílce pokračuje: „A mně taky stvořil Pán Bůh?“ a maminka odpovídá s jistotou: „To se ví, Petruško!“* „*Hmm, tak to Pán Bůh dneska pracuje líp, než tehdy!*“ *prohlásí malé stvoření a prohlíží si dále svůj obraz v zrcadle.*

2 Jsme velice citliví na svoje děti. Je to přirozené. Nicméně tím někdy dáváme najevo, že svému dítěti jsme Bohem a ochráncem především my. My určujeme jeho cenu. Mimoděk tím naznačujeme, že si sami sebe málo vážíme, málo se cítíme v Boží náruči.

3 Proto dětem žehnáme, když se narodí či přijdou do sboru se svými rodiči. Stavíme se za ně s celou sborovou rodinou, abychom rodiče povzbudili ke stejnému přístupu. Nečarujeme svými rukama, ale pokládáme na děti Boží Jméno, které jim vždy pomůže.

4 *Děti, poslouchajte své rodiče, protože to je spravedlivé před Bohem. ‚Cti otce svého i matku svou‘ je přece jediné přikázání, které má zaslíbení: aby se ti dobře vedlo a abys byl dlouho živ na zemi.‘ Otcové, nedeřáděte své děti ke vzdoru, ale vychovávejte je v kázni a napomenutích našeho Pána. (Efézským 6, 1-4)*

4. Jen jedno dítě bylo Bůh

Ještě to zesílím: Neznám dítě, které by se nenamočilo do bahna hříchu, a to od malička. Zbožštění dětí, pro které uděláme všechno, co jim na očích vidíme, a do země zadupeme každého, kdo se o ně otře, je výsledkem malé víry rodičů. Jen jedno dítě bylo Bůh a přesto ho to neuchránilo od toho, aby trpělo a neslo nespravedlivý lidský hněv příbuzných a kamarádů. Nebeský Otec jej nakonec na chvíli poopustil, aby se k němu pak slavně přiznal. Matka při něm stála do poslední chvíle, aby jí patřila poslední slova řečená lidem,⁵ ale nemohla pro jeho záchranu udělat vůbec nic.

Pro naše děti naprosto jistě není připraven takový kříž, ale půjdou si světem skrze své bolesti.

Rodiče mají být blízko, nést je, ale nezasahovat do jejich života. Máme unést všelijaké poznámky, jako Maria, kterou její milý syn odstavil, když začala zařizovat.⁶ Dá se říci: Jen jedno dítě bylo Bůh, ale když z něj Boha chtěla dělat jeho maminka, usadil ji.

Svým dětem ale můžeme Pána Boha svou výchovou, péčí, radami. Pán Bůh pro ně má svou cestu.

Je třeba jim důvěřovat a žehnat. Je třeba aby na nás viděly Boží milost a jistotu víry.

Ač se dnes více než polovička manželství rozchází, natož aby měli odvahu plodit děti kvůli dětem – ne kvůli sobě, není žádný skutečný důvod ke strachu z rodičovství. Pán Bůh pro nás vše připravil a nenechá nás v tom nikdy nenechá samotné!

Ač většina z biblických rodičů nezvládla výchovu, musíme se pokusit předat, naučit a žehnat. Pro své děti můžeme udělat ve skutečnosti strašně málo. Pán Bůh může udělat všechno. Není třeba abychom ho zastupovali. Děti mohou odejít, protože jsou nám svěřeny. Půjdou tam, kam je chce vést On. Amen

Hospodin tě požehná a ochrání tě, Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a bude ti milostiv, Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. *Amen.*

(Numeri 6, 24-26)

5 *U Ježíšova kříže stály jeho matka a sestra jeho matky, Marie Kleofášova a Marie Magdalská. Když Ježíš spatřil matku a vedle ní učedníka, kterého miloval, řekl matce: „Ženo, hle, tvůj syn!“ Potom řekl tomu učedníkovi: „Hle, tvá matka!“ V tu hodinu ji onen učedník přijal k sobě. (Janovo evangelium 19, 25-27)*

6 *„Když se nedostávalo vína, řekla Ježíšovi jeho matka: „Už nemají víno.“ Ježíš jí řekl: „Co to ode mne žádáš! Ještě nepřišla má hodina.“ (Janovo evangelium 2, 3-4)*